

Zpravodaj Bělá pod Pradědem

Duben - Červen 2021

Už jsem čtenář - knížka pro prvňáčka

SKIP ČR letos vyhlásil třináctý ročník projektu na podporu čtenářské gramotnosti **Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka**. Cílem celoročního projektu je rozvoj čtenářských návyků žáků již od prvního ročníku školní docházky. V dubnu jsme měli domluvenou besedu se spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou, ale kvůli kovidové situaci jsme tuto besedu pro děti přesunuli na měsíc říjen.

Ve středu 16. 6. jsme projekt ukončili slavnostním čtením v knihovně. Odměnou za úspěšné absolvování projektu je také knížka pro prvňáčka, původní česká novinka, která byla napsána a ilustrována výhradně pro účastníky projektu a kterou nelze v běžné knihkupecké síti minimálně tři roky koupit. Ve školním roce 2020/2021 je to kniha spisovatelky Michaely Fišarové a ilustrátorky Anety Žabkové – **První školní výlet**. Od Knihkupectví Domeček všichni dostali slevu na nákup knih a od starosty M. Kružíka sladkou odměnu za krásné čtení.

Informace pro rodiče prvňáčků – naši noví čtenáři získali také **průkazku do knihovny s roční registrací zdarma**. Průkaz se aktivuje po přinesení

vyplněné přihlášky podepsané rodičem.

PRACOVNÍ DOBA KNIHOVNY A IC:

PO, ST, ČT: 8:00-12:00 a 12:30-17:00 ÚT, PÁ: 8:00-12:00 a 12:30-15:30

Tel.: 584 452 834 e-mail: mic@bela.cz

Perlička ze staré kroniky

Perlička ze staré kroniky Adolfovic:

Rok 1947 – stal se předsedou MNV Císař Josef. V té době se shodou okolností vyskytovala v obci tato jména: Císař Josef, 1. Vévoda Josef, 2. Vévoda Antonín, 3. Vévoda Břetislav, Král Miroslav, Šafář Josef.

Na všechny tyto monarchy pak připadal pouze jeden Sedlák Teofil a jeden Podaný Josef, který této krutě podlehl a zemřel roku 1949. K dovršení monarchie se pak přistěhovali ještě dva Maršálkové. Alois a Josef. Jediný člověk byl však v obci Šťastný František.

Alois Julina, kronikář 1947

Rok 2021 – přijmení v Bělé pod Pradědem

Z doby monarchistických jmen uvedených v předchozí perličce nám v obci zůstala přijmení Vévoda i Maršálek, dokonce i Sedlák, a přibyl k němu Sedláček a Rolník. Nechybí autorita ve věcech církevních: Pástor.

Z profesí se u nás vyskytuje Cihlář, Chmelař, Kachlíř, Kolařík, Kovář i Kovaříková, Müllerová (mlynářka), Nakládal, Pluhař, Provazník, Richter (soudce), Řezník i Řezníčková, Švec.

Horskou krajinu vystihuje Dolinský, Horák, Horáček i Horálek, Vršan. Počasí popisuje Horký, Mokrý, Mrázová, Suchá, Šerý. Rozměr čehokoli doplní Dlouhý, Gross (velký), Krátká, Křivánek, Malý.

Z živočišné říše je tu Beránek, Dudek, Jelen i Jelínek, Kocúr, Koníček, Kozelková, Křepelková, Sikora i Sýkorová, Skřivánek, Straka, Vlček i Vlčíková, Wolf (vlk), Zajíc.

Rostlinnou říši zastupuje Hřebíček, Jedličková, Klásek, Kopřiva, Kořenek, Koukol, Ovísek, Pivoňková, Poupal, Švestka, Trávníček, Višňovský, Vrba, Žalud. Zástupci gastronomie jsou Bučková, Máslo, Rajská, Slaninová, Šťávová.

Barevnou paletu prezentuje Bělíček i Bělík, Bílá, Černý i Černota, Červený, Ryšavý, Zelený, Weiss (bílý).

Zdrobnělinu křestního jména má Janeček, Janíček i Janík, Josefík, Kubíčková, Marušková, Matoušek, Ondřejkovič, Pavlíček i Pavlovič, Petík i Petřík, Štefančík, Tománek i Tomeček, Václavík.

Z hlavního města k nám přicestoval Pražák, z moravské metropole pak Brňáková, z Hané Hanáčková, z Moravy Moravcová i Moravík, ze zahraničí Polák i Slováková.

A kdo naši obec velmi dobře znáte, tak vás určitě nepřekvapí, že nečastějším přijmením u nás je Neugebauer – a to 27 x.

O druhé místo se dělí příjmení Kučák a Mikulík shodně s 19 body.

Co mě nejvíc těší, že našich obyvatel Šťastných je oproti roku 1947 již 15, a má zde zastoupení Veselý, Krása a dokonce i Blaho.

*K poctě kronikáře Adolfovic p. Aloise Juliny sepsala K. Sikorová,
podklady připravila K. Koukalová.*

Společenská kronika

Jubilanti v dubnu:

Pietraszek Jaromír	83 let
Pohludková Jiřina	75 let
Ondrušová Marie	82 let
Plischková Anna	80 let
Rigó Jozef	80 let

Jubilanti v květnu:

Appelová Hedvika	85 let
Holubcová Gertruda	81 let
Macečková Růžena	75 let
Kaštylová Edita	83 let
Geppertová Marie	88 let
Brázda Vladimír	75 let
Kováčik Josef	86 let
Křenková Hana	70 let
Prášková Naděžda	92 let

Jubilanti v červnu:

Koudelová Milada	70 let
Hoffman Přemysl	75 let
Furišová Marie	75 let
Kováčiková Eva	80 let
Straka Miloslav	70 let
Franke Adolf	80 let

Všem srdečně gratulujeme!

Odešli z našich řad:

2. 4. 2021	Juráňová Zdenka, 84 let
8. 5. 2021	Bělíček Petr, 53 let
11. 5. 2021	Netopilová Eva, 74 let
16. 5. 2021	Polášek Lubomír, 56 let
19. 5. 2021	Ondruš Karel, 69 let
3. 6. 2021	Smejkalová Libuše, 85 let

Naši žáci 3. a 4. třídy se 14. května zúčastnili akce Priessnitz 222 aneb Zahájení lázeňské sezóny, kterou pořádala MKZ Jeseník společně s pražsko-zlínským uměleckým uskupením Řev na hřišti.

Do Smetanových sadů se děti vydaly ráno ze školy pěšky a po svižné procházce mohly začít absolvovat Priessnitzovy procedury. Děti se nejprve zaregistrovaly, zde musely na lístek zaznamenat, co je bolí (vedly nohy). Pak se prošly Alejí nárků s holemi a po omýváním vodou, léčbě horským vzduchem, popřály Vincenzovi k narozeninám (letos v říjnu uplyne 222 let od jeho narození). Následovala masáž chodidel (někteří odvážlivci bosí).

Ve Slunečních lázních si děti odpočinuly a načerpaly závěrečných sil pro Slavnost zdraví, kde vše oslavily hudbou, tancem a bublinkami. Děti si jednotlivá stanoviště užívaly. B. Neugebauerová, M. Grešáková

Meteorologické okénko – vodárna na Šumné

2021	Teplota °C				Srážky mm			sníh
měsíc	datum	min.	datum	max.	datum	max.	úhrn/měsíc	cm
březen	21. 3.	-10,4°			4. 3.	8,2	50,6	24
duben	9. 4.	-8°			14. 4.	15,5	96,2	64
květen	8. 5.	-1,1°			12. 5.	44	115,7	0

Projekt Noemova archa

Noemova archa (projekt 1. oddělení školní družiny k motivaci žáků pro odpolední aktivity během distanční výuky)

Žáci plnili úkoly a za splněný úkol sbírali body formou obrázku zvířete do omalovánky "Noemova archa". Stejně jako v biblickém příběhu věřili v záchranu a měli naději konce, i my jsme se těšili na konec a setkání.

V úkolech jsme plnili např.:

- určovali jsme pohádky podle obrázků (pohádky H. CH. Andersena)
- poskytovali jsme první pomoc při úrazech (hlavy, končetin a jak se zachovat při pádu, uštknutí hadem,...)
- tvořili jsme pštrosa, naučili se pštrosí píseň
- četli jsme příběhy z knihy Malá čarodějnice a odpovídali na otázky
- odpovídali na hádanku v omalovánce
- pletli pomlázku a vysévali obilí
- skládali origami "Žabku"
- dělali pokusy - kouzlili

Na další aktivity se můžete podívat na IS ZŠ Adolfovice.

Vše bylo ukončeno při návratu do školy. Před ostatními žáky z 1. oddělení školní družiny byli žáci, kteří se zapojili, odměněni společenskou hrou. Pexeso získali i žáci, kteří splnili jen jeden nebo dva úkoly.

Nás, kteří jsme se zapojili, aktivity bavili a pro žáky vše může být inspirací pro aktivně strávený čas.

Za 1. oddělení školní družiny vychovatelka M. Grešáková

Dopravní výchova

Dopravní výchova - 4. třída - 27. 5.

Po intenzivní dvoudenní přípravě dopravní výchovy ve škole dnes nadešel den D, kdy žáci 4. ročníku odjeli do Jeseníku na dopravní hřiště složit cyklistickou zkoušku. Své nabyté vědomosti a zkušenosti zúročili za dozoru městské policie úspěšně a všichni obdrželi "průkaz cyklisty"

BN

Dopravní výchova 5. třída - 28. 5.

Po ročním odkladu, kvůli pandemii, se i pátáci dočkali a odjeli do Jeseníku složit zkoušky z jízdy na kole. Po dvoudenní teoretické přípravě s paní učitelkou se téměř všem na dopravním hřišti při ZŠ Boženy Němcové podařilo složit teoretickou část v podobě testů i praktickou část v jízdě na kole. Přejeme všem spoustu bezstarostných kilometrů na kole. Gratulujeme!

E. Kučáková, S. Vyroubalová

Výlet do Fauna parku

V sobotu 12. 6. žáci ze školní družiny navštívili Fauna park v Lipové Lázních. Sešli se na vlakovém nádraží v Jeseníku a jeli do Lipové Lázní vlakem. Odtud pěšky zadní cestou do Fauna park.

Ve Fauna parku se také nasvačili, prohlídli si zvířata, pochutnali si na točené zmrzlině a nakoupili si upomínkové předměty.

Na rozloučenou majitel vypustil papoušky, kteří dětem prolétli nad hlavami a přistáli na velkém stromě.

Po celou dobu výletu je doprovázelo sluníčko, až při cestě vlakem zpět se protrhlo mračno a vylilo vodu. Všichni si výlet užili a plni dojmů odcházeli domů.

Na výletě děti doprovázely vychovatelky ze školní družiny.

Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky

14. 6. děti ze třídy Veverek ukončily celoroční projekt České obce sokolské s názvem: „**Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky**“. Projekt je zaměřen na rozvoj pohybových dovedností dětí.

A jelikož jsme dobře plnili všechny úkoly, zasloužily si děti super odměny.

I. Kolbabová

Cesta za pokladem 16. 6.

Za dětmi do školky přišla na návštěvu kamarádka veverka Zrzečka. Protože děti byly šikovné a zvědavé, rozhodla se, že jim připraví překvapení. Aby to ale neměly jednoduché, a také, aby si ověřila jejich znalost, přichystala jim cestu za pokladem. Děti dostaly mapu a veverka jim cestu označila barevnými fábory. Během této cesty je čekaly různé úkoly, které děti s nadšením plnily. Poznávaly stromy a květiny, pojmenovávaly veverčiny kamarády z lesa, postavily ježkovi domeček a spoustu dalšího. Protože děti vědí, že si musí přírodu chránit, samozřejmě po veverce všechny fáborky uklidily. Na konci této náročné trasy nás opravdu čekal poklad. Ten si s radostí odnesly do školky a poctivě si ho rozdělily. Veverce poděkovaly za krásný výlet a už se moc těší na další setkání.

kolektiv MŠ, třída Berušky

Pradědův ekotým na závěrečné konferenci v Praze

Žákyně devátého ročníku naší základní školy v Bělé pod Pradědem, které si začaly říkat Pradědův ekotým, se letos zapojily do celoročního projektu CO2 liga pod záštitou Ekologického institutu Veronica. Tento projekt je každoročně zaměřen na celosvětový problém týkající se změny klimatu a pomocí různých výzev motivuje veřejnost, aby se také zapojila do ochrany naší planety. Pradědův ekotým tedy čekaly čtyři mise plné úkolů. V první misi bylo hlavním cílem týmu seznámit se s nepřítelem, a to právě s klimatickou změnou a jejími příčinami. Ve druhé misi se děvčata zaměřila na to, jak ony samy přispívají globálnímu oteplování, a co mohou změnit samy u sebe. Vypočítaly si tedy svou uhlíkovou stopu a ve čtrnácti denní výzvě se snažily pomocí různých opatření uhlíkovou stopu snížit. Ve třetí misi bylo jejich úkolem zjistit, jak je možné přizpůsobit místa v obci, aby byly odolnější vůči dopadům globálního oteplování.

Zjišťovaly tedy pomocí svých známých a místních obyvatel, která místa v obci jsou ohrožena suchem a povodněmi. Z označených míst pak tým sestavil dvě pocitové mapy a navrhl příkladná opatření, která by měla zvýšit resilienci naší

obce. Čtvrtá mise s názvem Zasad' se o změnu, jak už název napovídá, měla za cíl představit naše návrhy opatření proti povodním a suchu panu starostovi. Doufáme, že se naše návrhy podaří alespoň z části zrealizovat. Žádný úkol nebyl jednoduchý a úkoly zabraly týmu spoustu času. Pradědův ekotým byl za svou aktivitu a nasazení odměněn pozváním 16. června na závěrečnou konferenci do Senátu ve Valdštejnském paláci, kde společně s dalšími osmi nejlepšími školami z celé České republiky přednesl svou velmi zdařilou celoroční práci. Děkujeme za reprezentaci naší školy.

K. Odrášková

Projekt NENECH.SE

Aktuality z Intervenčního centra: Spuštění projektu NENECH.SE – anonymní platformy pro osoby ohrožené domácím násilím.

Setkáváte se v partnerském vztahu nebo rodině s bitím, ponižováním, zastrahováním? Ublížíje vám blízký člověk? Jesenická pobočka **Intervenčního centra Olomouc, se sídlem v Poradně pro rodinu Jeseník, Dukelská 436/15, tel. 736 472 158**, je zde pro Vás.

Je pro Vás, z jakéhokoli důvodu, nemožné obrátit se na službu intervenčního centra osobně, telefonicky nebo e-mailem? Nyní se pro Vás otevřela **nová možnost bezpečného kontaktu**.

Asociace intervenčních center ČR se zapojila do projektu Nenech to být a vytvořila bezpečné virtuální místo pro oběti a svědky domácího násilí. Aplikace **<https://Nenech.se>** funguje podobně jako anonymní chat. Pomocí online formuláře je možné se propojit s vybraným intervenčním centrem. Díky vygenerovanému unikátnímu kódu je komunikace naprosto **bezpečná** a pro agresory **nedohledatelná**. Na webové adrese Nenech.se jsou rovněž uvedeny veškeré instrukce a další užitečné informace.

Mgr. Zuzana Archelová, kontaktní pracovnice pro domácí násilí

*Pobočka Intervenčního centra Olomouc
v Poradně pro rodinu Jeseník*

Středisko sociální prevence
Olomouc

Termíny zájezdů v roce 2021

Maďarsko – Mezőkövesd

Termíny: 6. 7. – 11. 7. 20. 7. – 25. 7. 10. 8. – 15. 8. 31. 8. – 5. 9. 7. 9. – 20. 9. 14. 9. – 19. 9.	4 noci	cena	
		2 600 Kč	za osobu
		2 000 Kč	za dítě 13 – 15 let
		1 800 Kč	za dítě 10 -12 let
		1 500 Kč	za dítě 6 – 9 let
		800 Kč	za dítě do 5 let bez lůžka

Slovensko - Velký Meder

termín	počet nocí	cena za os. na 1. a 2. lůžku	dítě 3 – 9 let na přistýlce	dítě do 3 let bez lůžka
9. 8 – 14. 8.	5	4 190 Kč	2 390 Kč	zdarma
16. 8. – 21. 8.	5	4 190 Kč	2 390 Kč	zdarma
7. 9. – 11. 9.	4	3 790 Kč	2 190 Kč	zdarma

Jednodenní zájezdy:

11. září – Kouzelná Wrocław /Aquapark

27. listopadu – Vánoční Vídeň

4., 11. a 18. prosince – Vánoční Wrocław

Kontakty: Josef Černý tel.: 737 290 061

CK Monditour, Palackého 1333/1, 790 01 Jeseník, tel.: 584 409 423,

731 145 910, 602 761 954, e-mail: info@monditour.cz

Předcházení přeplněným kontejnerům.

Upozorňujeme občany, aby využívali objem kontejnerů a ty nebyly z poloviny naplněné vzduchem. Správným řešením je aktivní přístup každého občana.

To, na co opakovaně apelujeme – sešlapávat PETky i ostatní plastové obaly před odhozením do žlutého kontejneru, rozložit krabice nebo lepenkové obaly před odložením do modrého kontejneru!!!

Do kontejnerů se pak vejde mnohem víc odpadů, sběrná místa budou vypadat lépe a my všichni nebudeme muset zbytečně platit za převážení vzduchu.

Dále žádáme občany, uklízejte si po sobě nepořádek při vyhazování bioodpadu (především tráva a piliny) do velkoobjemových kontejnerů.

V. Lasovský

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BĚLÁ POD PRADĚDEM
A
OBEC BĚLÁ POD PRADĚDEM

zvou na **29. ročník**

SOUTĚŽE HASIČSKÝCH DRUŽSTEV

O

POHÁR STAROSTY OBCE,

která se koná v **sobotu 17. července 2021** od **14:00 hod.**

na **fotbalovém hřišti v Domašově.**

!!! Atraktivní překážková trať !!!

Soutěžní program doplní obvyklé občerstvení a také dobrá nálada provázející každou akci pořádanou dobrovolnými hasiči z Bělé.

Těšíme se na Vaši návštěvu a podporu domácích družstev.

ODLOŽ MOBIL v knihovně 14.6.-30.9.2021

vyhodnocení a předání výher proběhne v říjnu 2021

ODEVZDEJ A VYHRAJ
vysloužilý mobilní telefon
v knihovně
poukázku na nákup knih
za **1000 Kč**

Mobilní telefony odevzdávejte do boxů na sběrných místech

Podrobné informace jsou k dispozici - na sběrném místě

- nebo na www.odlozmobil.cz

Do soutěže jsou zapojeny knihovny a úřady v celém Olomouckém kraji

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ KNIHOVNA

s největším počtem vybraných mobilních telefonů získá finanční
odměnu na nákup knih, drobné investice, akce pro veřejnost

Vybrané telefony budou odborně rozebrány a recyklovány
Pomozte nám zvýšit povědomí o třídění vysloužilého elektrozařízení

Olomoucký kraj

RNDr. Jitka Seitlová,
místopředsedkyně Senátu

asekol

ZE STARÉHO NOVÉ!

Boxy na odložení mobilu jsou: v knihovně, sběrném dvoře, základní škole a obecním úřadě.

INFORMACE K ÚPLNÉ UZAVÍRCE SILNICE II/450 (úsek od rozcestí (bývalá pošta) po Bělou (konečná))

- **od 28. 06. 2021 od 08:00 hod. do pátku 02. 07. 2021 - v celém úseku Domašov rozcestí - Bělá konečná nebude umožněn průjezd od křižovatky žádným vozidlům** (finální pokládka přes celou šíři vozovky)
- v následujících dnech od 28. 06. 2021 v návaznosti na postupující práce od Domašova rozcestí dojde k postupnému umožnění průjezdu vozidel ve spodní části úseku (od křižovatky), současně bude umožněn průjezd v horní části úseku směrem k Bělé "konečná" a dále směr Vrbno pod Pradědem do doby, než dojde k postupnému posunu prací směrem od Domašova "rozcestí".

Po celou dobu prací bude umožněn průchod v celém úseku stavby pro pěší.

KALENDÁŘ AKCÍ:

27. 6. POUTNÍ MŠE SVATÁ - v 10:15

- kostel sv. Jana Křtitele horní Domašov
(není pravidelná mše v dolním Domašově)

3. 7. TENISOVÝ TURNAJ - JEDNOTLIVCI

- 8:30-9:00 prezentace
- víceúčelový areál Domašov

10. 7. TENISOVÝ TURNAJ - ČTYŘHRA

- 8:30-9:00 prezentace
- víceúčelový areál Domašov

17. 7. HASIČSKÁ SOUTĚŽ O POHÁR STAROSTY OBCE

- od 14:00
- program na str. 10

31. 7. NOHEJBALOVÝ TURNAJ TROJIC - od 10:00 hod.

- víceúčelový areál Domašov

14.8. DOMAŠOVSKÝ PĚTIBOJ A TANEČNÍ ZÁBAVA

- prezentace pětiboj 8:30-9:00, zábava od 18:00, hraje Proton

4. 9. JESENICKÉ DOŽÍNKY - program bude upřesněn na plakátech

Vzhledem k nepředvídatelnému vývoji koronavirové situace sledujte obecní web www.bela.cz a plakáty - zde bude konání akcí upřesněno.

XXVI. ročník. Vydává Obec Bělá pod Pradědem, Domašov 381, 790 85. IČO: 00302333
Tel.: 584 420 171, fax: 584 452 505, www.bela.cz. Registrace: MK ČR E 19873. Měsíčník.
Periodický tisk územního samosprávného celku obce Bělá pod Pradědem. Náklad: 625 ks,
do každé domácnosti zdarma. Příspěvky, připomínky a náměty podávejte do schránky
Informačního centra, tel.: 584 452 834, mic@bela.cz nebo na OÚ, email: info@bela.cz ,
tel.: 584 420 171. Šéfredaktor: K.Sikorová(sia) PR=placená reklama. Tisk: Studio 4 s.r.o.
Uzávěrka 14. 6. 2021. Vydáno 25. 6. 2021. Uzávěrka příštího čísla: dle covidové situace